Министерство на финансите

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

П Р О Т О К О Л

за проведените консултации на основание чл. 77 от Закона за публичните финанси

между Министерството на финансите и Националното сдружение на общините в Република България

по проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2025 г. в частта за общините

Двете страни,

като отчитат настоящата тежка финансова, политическа и икономическа ситуация в страната, Европа и света и приноса на местните власти за устойчиво развитие и укрепване на демокрацията и децентрализацията в България,

обединяват усилията си за:

- реално прилагане на препоръките на Съвета на Европа и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за укрепване на местната финансова автономия и обвързване на местните данъчни приходи с икономическото развитие;
- ясно дефиниране и адекватно ресурсно осигуряване на разходните отговорности на местната власт чрез подходящи приходи и/или финансова компенсация от държавата, в съответствие с принципите на Европейската харта за местно самоуправление и действащото законодателство;
- гарантиране на непрекъсваемостта и качественото финансиране на основните публични услуги, предоставяни от общините: детски ясли и градини, училища, социални услуги, детско и училищно здравеопазване, културни институти, поддържане на чистота, улично осветление, обществен ред и сигурност, както и поддръжка, ремонт и изграждане на пътната и публичната инфраструктура, отдих, спорт и туризъм;

- продължаване на финансирането от държавния бюджет на услуги с висок обществен ефект - осигуряване на достъп до обществен транспорт, храни и стоки от първа необходимост и здравни услуги за населението в труднодостъпни, отдалечени и/или рискови райони;
- съвместно изработване и изпълнение на пътна карта за децентрализация, включваща мерки за увеличаване на финансовата самостоятелност на общините, в т.ч. бъдещо споделяне на данъците върху доходите и корпоративния данък, подобряване на събираемостта на местните приходи и увеличаване на правомощията на общините в управлението на делегираните от държавата дейности;
- осигуряване на ефективни нормативни и финансови условия и механизми за управление на европейските средства и подкрепа на реформите, заложени на национално ниво.

I. Постигнати договорености при преговорите

НСОРБ приема рамката на бюджетните взаимоотношения на общинските бюджети с централния бюджет, заложена в Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2025 г. (публикуван на 10.12.2024 г. на https://www.minfin.bg/bg/legislation1/543) като добра основа за надграждане на съвместните усилия за осигуряване на оптимално функциониране на всички системи на местно ниво през цялата година.

В рамките на преговорите между МФ и НСОРБ, бяха постигнати следните договорености, отразени в публикувания Законопроект:

1. Основните бюджетни взаимоотношения на общинските бюджети с централния бюджет за 2025 г. са в общ размер 8 930,6 млн. лв. (*ръст спрямо 2024 г. с 1 058,7 млн. лв. или 13%*), от които:

- **обща субсидия за делегираните от държавата дейности** – 7 907,6 млн. лв. (увеличение спрямо 2024 г. с 979,9 млн. лв. или с 14 %), като се осигурява по-балансирано разпределение на увеличенията по бюджетни функции. За разлика от 2024 г., когато 90 % от предложения ръст беше насочен само за две от седемте бюджетни функции, финансирани по стандарти (образование и социални услуги), то за 2025 г. тяхното увеличение формира дял от 75%. По отделните функции, включените в законопроекта средства са както следва:
    - ***Общи държавни служби, за дейност „Общинска администрация“*** *– 726,5 млн. лв. Поисканото от НСОРБ увеличение със 145 млн. лв. е предоставено в пълен размер. След приспадане на 50,129 млн. лв., предоставени допълнително през 2024 г., това увеличение осигурява реален ръст с 95,17 млн. лв. или с 15%.*

- ***Отбрана и сигурност*** *– 87,3 млн. лв. (увеличение с 10,8 млн. лв. или 14%)*
- ***Образование*** *– 5 378,9 млн. лв. (584,9 млн. лв. или 12%, при поискано увеличение от НСОРБ в размер на 575 млн. лв.)*
- ***Здравеопазване*** *- 383,7 млн. лв. (35,9 млн. лв. или 10%, при поискано увеличение от НСОРБ в размер на 70 млн. лв.)*
- ***Социално осигуряване, подпомагане и грижи*** *– 1 051,7 млн. лв. (149 млн. лв. или 17%, при поискано увеличение от НСОРБ в размер на 421 млн. лв. във връзка необходимостта от удвояване броя на потребителите на „Асистентската подкрепа", поради значителното редуциране на ползвателите на услуги в домашна среда по европроекти)*
- ***Култура*** *– 275,7 млн. лв. (53,4 млн. лв. или 24%%, но след приспадане на 23,13 млн. лв. осигурени допълнително през 2024 г., реалният ръст е с 30.2 млн. лв. или с 22%, при поискано увеличение от НСОРБ в размер на 58 млн. лв.)*
- ***Икономически дейности и услуги*** *(ферибот Белослав) – 3,8 млн. лв. (0,4 млн. лв. или 12%).*

- **обща изравнителна субсидия** – 460,0 млн. лв. (*увеличението спрямо 2024 г. е с 50 млн. лв. или с 12%, при поискан ръст от НСОРБ от 84 млн. лв.*).
- **трансфер за други целеви разходи за местни дейности за 2024 г. за компенсиране ръста на минималната работна заплата в местните дейности -** 60 млн. лв. (*запазен размер от 2024 г., при поискан от НСОРБ ръст с 10 млн. лв.*).
- **трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища** – 49 млн. лв. (*увеличението е само с 0,8 млн. лв. или с 1,6%, като размерът остава почти непроменен от 2021 г. до сега*).
- **целева субсидия за капиталови разходи** – 454 млн. лв. (*увеличението е с 27,7 млн. или с 6,5%*), като в процеса на преговорите МФ прие аргументите на НСОРБ за неотпадането на тази важна за общините субсидия, определена съгласно чл. 52 и чл. 55, във връзка с § 1, т. 24а от ЗПФ като основно бюджетно взаимоотношение между централния бюджет и бюджетите на общините.

2. Продължаване на Националната програма за общински проекти за финансиране на проектиране, строителство, основен ремонт и реконструкция на: нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях; нови и съществуващи общински пътища и съоръженията и принадлежностите към тях; водоснабдителни и канализационни системи и

съоръжения, представляващи публична общинска собственост; сгради, публична общинска собственост, в които се предоставят обществени услуги, в т.ч. такива, в които се осъществяват дейности в областта на културата, с изключение на обекти, представляващи недвижими културни ценности; обекти на общинската спортна инфраструктура; и благоустройствени строежи и дейности в населените места, в т.ч. площади, пешеходни и велосипедни алеи и зони, обществени паркинги, озеленени площи за широко обществено ползване и гробищни паркове *(за периода 2024-2026 г. съгласно чл. 107 от ЗДБРБ за 2024 г. и до 31.12.2028 г., съгласно чл. 113 от Законопроекта)*. Индикативният общ размер на проектите е близо 7 млрд. лв., а предложеният от МФ годишен размер на ресурса за разплащане през 2025 г. по тази програма е в размер на 1,150 млрд. лв. НСОРБ счита, че този ресурс е крайно недостатъчен за напредналата фаза на изпълнение на проектите, както и за запазване на философията на Програмата, а именно – револвиращо допълване на проектите до ежегодния лимит на всяка община. Също така не става ясно, защо структурата на информацията в Приложение № 3 към чл. 113 от законопроекта не включва обособено отразяване в отделна колона на разходите по обекти и по общини за текущата година и съответно за целия период, както се процедираше през 2024 г.

4. Средствата за превоз на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони са увеличени с 21%, спрямо 2024 г., с което да бъдат подкрепени усилията на държавата и общините за осигуряване на достъпен обществен транспорт.

5. Добре работещите норми от предходни години да се запазят и подобрят, като например възможността за трансформиране на част от целевата субсидия за капиталови разходи в трансфер за други целеви разходи за извършване на неотложни текущи ремонти, като обхватът на допустимите дейности се определи с постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2025 г., възможност за ползване на преходните остатъци от предходни години, неизземване на наличните остатъци от целева субсидия за капиталови разходи за 2024 г. в централния бюджет и осигуряване на възможност за нейното използване през 2025 г. за същите цели.

НСОРБ оценява положително и предложенията за промени в данъчните закони, по-специално идеята за „данъчна амнистия“ и намеренията за модернизиране и повишаване ефективността на процесите по администриране на местните данъци и такси и значително увеличаване на събираемостта им през 2025 г.

II. Неотразени предложения на НСОРБ по Бюджет`2025

На основание чл. 77, ал. 1 от Закона за публичните финанси и в сроковете по бюджетната процедура, Националното сдружение на общините в Република България своевременно обосноваваше предложенията на общините за общия

размер на основните бюджетни взаимоотношения на общинските бюджети с централния бюджет за 2025 г. и ги представяше пред секторните министерства и в Министерство на финансите.

Предложеният със Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2025 г. общ размер на основните бюджетни взаимоотношения покрива 73% от предложенията на НСОРБ, но по секторните политики за здравеопазване, култура, социални услуги и за трансферите за местни дейности средствата не са достатъчни за реализиране на съответните реформи и изпълнение в пълен обем на възложените на общините национални политики.

На основание гореизложеното, **предлагаме допълнително увеличение**, вкл. и чрез предвиждане на целеви ресурс в централния бюджет, както следва:

1. **Средствата за трансфера за други целеви разходи за местни дейности (**за компенсиране на ръста на минималната работна заплата) **да бъдат увеличени с 10 млн. лв., с цел недопускането на ситуация, при която голяма част от общините имат намаление, спрямо 2024 г.**

Мотиви: Увеличението на минималната работна заплата за 2025 г. с 15,4% категорично ще се отрази и върху натиска за разходи в местните дейности и с увеличението на този трансфер се цели гарантиране изпълнението на националната политика по доходите на местно ниво през 2025 г. Следва да бъде отчетено, че възможността този недостиг да бъде осигурен от собствени приходи е минимална, поради увеличаващите се разходи за издръжка в резултат на натиска на инфлационните процеси. По тази причина и без допълнителна подкрепа от държавата, голяма част от общините трудно ще балансират очакванията за ръст на възнагражденията на заетите в местните дейности с очакванията на гражданите за продължаване на устойчивото за последните години разширяване обхвата и качеството на местните услуги. Работещите в местните дейности, без тези по чистота са близо 34 хиляди лица. Това са служители и работници, ангажирани в прякото предоставяне на местни публични услуги, до които достъп има цялото население – строителни, комунални и обредни дейности, домашен социален патронаж, поддръжка на туристически и спортни бази и съоръжения, общински културни институти и т.н. Само разходите за персонал в тези дейности (без дейност „Чистота“) надхвърлят 700 млн. лв. и ще нараснат с минимум със 110 млн. лв. в резултат от увеличението на минималната работна заплата за страната през следващата година.

2. **Трансферът за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища** да бъде увеличен допълнително с не по-малко от 6,2 млн. лв., за да достигне 55 млн. лв.

Мотиви: Преодоляване на тригодишното „замразяване“ на нивата от 2021 г.

3. **Общата субсидия за делегираните от държавата дейности** да бъде увеличена допълнително за следните функции:

- **Здравеопазване** – с 34 млн. лв. за училищно и детско здравеопазване и финансиране на увеличение на възнагражденията на специалистите;
- **Социално осигуряване, подпомагане и грижи** – със 149 млн. лв. за удвояване на броя на потребителите, които могат да ползват услугата „Асистентска подкрепа".
- **Култура** – с 4 млн. лв. за културните организации, финансирани чрез и от общинските бюджети, както и допълнителен ресурс за финансиране на общинските музеи и галерии.

4. **Предвиждане на резерви в централния бюджет** за осигуряване на адекватно финансиране от държавния бюджет на услуги с висок обществен ефект, предоставяни от общините, включително:

- осигуряване на достъп до обществен транспорт;
- храни и стоки от първа необходимост;
- публични услуги за населението в труднодостъпни, отдалечени и/или рискови райони, вкл. финансиране за дейността на общинските болници; довършване на приоритетни общински високотехнологични проекти в образованието и здравеопазването, вкл. и за лечение на детски болести;
- целеви трансфер за инвестиции в управлението на отпадъците (150 млн. лв.) – за еднократни инвестиции от общините в съдове и техника, във връзка с преминаване на изчисляването на такса битови отпадъци на количество;
- за планово и кадастрално осигуряване (50 млн. лв.) – целево финансиране за дейностите на общините и държавните органи по отстраняване на явни фактически грешки в кадастралните карти и регистри; изготвяне на подробни устройствени планове и на изменения на общи устройствени планове, както и тяхното дигитализиране

Мотиви: С тези допълнителни средства ще бъде осигурен ресурс както за нормалното функциониране на публичните услуги с висок обществен интерес, така и за продължаване национални реформи и приоритети за развитието на здравеопазването, социалните услуги и културата.

III. Конкретни предложения на НСОРБ за включване в текстовете на Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2025 г.

След експресна консултация с общините и Управителния съвет на НСОРБ, правим следните конкретни предложения и бележки по разпоредбите на законопроекта:

1. **В чл. 56, ал. 3**, думите „указания на министъра на финансите за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за 2025 г.“ да се заменят с „постановлението за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2025 г.“.

Мотиви: Предложението цели осигуряване на нормативни условия на достатъчно ранен етап от подготовката и приемането на общинските бюджети, което да позволи по-ефективното разходване на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи и да гарантира прозрачност и обществено консултиране на предложените изисквания към общините. В този смисъл е необходимо и осигуряване на нормативна възможност, извършените до приемане на бюджета погасителни вноски по заеми за капиталови разходи, да могат да се възстановяват за сметка на целевата субсидия за капиталови разходи, след приемането от общинските съвети на съответните разчетите по чл. 94, ал. 3, т. 5 от ЗПФ.

2. **В чл. 88, в чл. 90 и чл. 94**, предлагаме думите „сключен договор с изпълнител“ да се заменят с думите „обявена обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки“.

3. **В чл. 91**, в края на изречението да се добави следния текст „с изключение на обекти, за които към 31 декември 2024 г. е обявена обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки“.

Мотиви: В много случаи по обективни причини има забавяне в процедурите за възлагане на обществени поръчки в строителството. Със замяната на изключението от условието за възстановяване на средствата от неусвоени средства от трансфери за други целеви разходи, вкл. и от трансформирана целева субсидия за капиталови разходи, ще позволи на общините да реализират съответните дейности, за които са им предоставени средства до края на 2023 г.

4. **В чл. 92,** да се добави нова ал. 3 със следното съдържание:

„(3) За 2025 г., при изчисляване на условията по чл. 130а. от Закона за публичните финанси не се включват поети ангажименти за разходи по сключени договори от общината за сметка на сметка на трансферите от централния бюджет по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „г“ от Закона за публичните финанси и изпълнението на приоритетни проекти по Инвестиционната програма за общински проекти по приложение № 3 към чл. 107 на ЗДБРБ за 2024 г. и чл. 113, ал. 13.

Мотиви: Начинът за определяне на поетите ангажименти за разходи, дефиниран в Допълнителните разпоредби на ЗПФ и начинът на определяне на общините с финансови затруднения следва да бъдат доразвити в контекста на променените условия.

5. **В чл. 96, т. 3**, преди думите чл. 113, ал. 13 да се добави следния текст „чл. 107 на ЗДБРБ за 2024 г. и“.

Мотиви: Предложението осигурява пълнота на начина на определяне на изключенията съобразно факта, че в общините има сключени договори и на основание чл. 107 от ЗДБРБ за 2024 г.

6. **В чл. 97, ал. 1**, думите задължително за се заменят с „могат“.

Мотиви: Това е дългогодишно предложение на общините – законът да дава възможност, а не задължителност и е свързано с трудностите и проблемите, които по-големите общини срещат при въвеждането на Интегрираната финансово - информационна система и предстоящите допълнителни ангажименти във връзка с подготовката за преминаване към еврото.

7. **В чл. 100**, преди думите „изпраща в МФ“ да се добави „по чл. 99“.

Мотиви: Предложението е редакционно и пояснява, че само за общини във финансово оздравяване ще се изисква предварително съгласуване на предложенията за месечно разпределение на преходните остатъци, а не за всички общини.

8. **В чл. 113**, предлагаме:

8.1. **Ал. 5, т. 3** да добие следната редакция:

„3. разходи, за които е осигурено финансиране със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, Европейските фондове при споделено управление, чрез други инструменти на Европейския съюз и национални програми.“

8.2. В **ал. 6, думите** „е в размер до 1 150 млн. лв.“ да се заменят с „е в размер не по-малко от 3 млрд. лв.“

8.3. Разпоредбата на **ал. 7** да добие следната редакция:

„(7) Общините могат предварително да финансират, както и да дофинансират със свободни собствени средства, включително от заеми, разходите, свързани с изпълнението на проектите по ал. 1. Предварително финансираните разходи по изречение първо подлежат на верификация и възстановяване по ред и условия, определени в акта на Министерския съвет по ал. 12.

8.4. **В ал. 8**, думите „допустим“ да се заменят с „договорен“.

8.5. **В ал. 12**, текстът да стане изречение първо, като преди думите „верифициране“, се добави „сключване на споразуменията по ал. 1,“ . Да се добави второ изречение със следното съдържание: „В акта по

изречение първо се определят и конкретни срокове, които не могат да бъдат по-дълги от:

1. за подписване на споразуменията по ал. 1 от министъра на регионалното развитие и благоустройството – до 30 календарни дни от датата на входиране на искане от кмета на община за подписване на споразумение;

2. за авансови, междинни и окончателни плащания по сключените споразумения по ал. 1 - до 15 календарни дни от датата на входиране на искане от кмета на общината за авансово, междинно или окончателно плащане.“

8.6. В **ал. 14**, преди думите „**след 30 септември 2025 г.**“, да се добави „**след 30 юни 2025 г. и**“, а думите „по Приложение №3“ да се заменят с:

„**за една година** в зависимост от категорията на общината съгласно заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството по чл. 36, ал. 2 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, както следва:

- за общини с категория 1 - до 50 млн. лв.;

- за общини с категория 2 - до 30 млн. лв.;

- за общини с категория 3 - до 15 млн. лв.;

- за общини с категория 4 - до 10 млн. лв.,

за общини с категория 5 - до 6 млн. лв.,

с изключение на общините с население над 180 000 души по данни на Националния статистически институт към 31 декември 2023 г., за които общата максимална стойност на сключените споразумения по ал. 1 може да бъде до 100 млн. лв.“

8.7. Ал. 15 да отпадне.

Мотиви: Предложените редакционни промени, целят осигуряване на предвидимост за важни, полезни и успешни модели за финансиране на публичната инфраструктура, какъвто беше приложен през 2024 г. чрез Инвестиционната програма за общински проекти и който се предлага да бъде продължен със ЗДБРБ за 2025 г. Моделът за изпълнение на инвестиционната програма е успешен и приемлив за общините, което позволява да бъде мултиплициран в бъдеще и като система за многогодишно капиталово бюджетиране, така както се препоръчва от страна на ОИСР и други организации.

Но за целта общините като ключов и добре работещ "инвеститор" в публична инфраструктура трябва да получат не само финансова, но и методическа и техническа подкрепа от централните администрации. Въпреки, че народните представители и министрите заявяват ясно приоритетите и начинът на реализиране на тази програма, в процеса на нейното изпълнение впоследствие, с различни указания, администрацията дорасписва други правила, условия и практика. Има огромно забавяне както при сключването на споразуменията, така и при изплащането на авансовите и междинни плащания и това създава несигурност, която допълнена с неясните правила за разплащанията, създава риск за понасяне на санкции от страна на общините под формата на неустойки по договорите с изпълнителите.

Настояваме в Бюджет 2025 да бъде продължена първоначалната философия на програмата – чрез осигуряване на ресурс за всяка община в рамките на определените годишни лимити за разплащания по категории общини. По този начин, на принципа на революирането, всяка една община ще може да предлага допълване на Инвестиционната програма с приоритетни проекти със срок на изпълнение до 2028 г., но в размер на текущите разплащания до годишния й лимит, определен съобразно категоризацията. Подобен принцип беше възприет през 2024 г. и в Приложение № 3 се отразяваха обособено средствата по лимита за текущата година и общият размер за целия период на финансиране. Считаме, че дискриминационно, само за общинските проекти се предлага максимален размер на текущите разплащания, тъй като подобна рестриктивна разпоредба не е предвидена в чл. 112 по отношение на националните приоритетни инвестиционни проекти.

По отношение на предложените редакции относно въвеждането на минимални изисквания за срокове за сключване на споразуменията и максимални срокове за разплащания, считаме че ускоряването на процедурите по реализиране на инвестиционната програма, освен че ще осигури необходимата прозрачност и предвидимост, биха се осигурили възможности и за допълнителни приходи по държавния бюджет (*от ДДС, корпоративен данък и др.*) в рамките на над 1 млрд. лв.

9. Да се включат разпоредбите, действали до 2022 г., вкл. относно осигуряването на **подкрепа за общините при разплащането на наложени финансови корекции** (възстановяване на нормата за тристранните споразумения и поемането на 80 на сто от дължимите финансови корекции по европроекти).

10. В **Преходни и заключителни разпоредби на ЗДБРБ за 2025 г. да се включи текст, указващ начина на изчисление на фискалните**

показатели по ЗПФ, при условията на действащата мащабна инвестиционна програма, както следва: „§ … При изчисляване на лимитите по чл. 94, ал. 3, т. 1 и т. 2 и на условията по чл. 130а. от Закона за публичните финанси за 2024 г. не се включват нови ангажименти за разходи и поети ангажименти за разходи по сключени договори от общината за сметка на изпълнението на приоритетни проекти по Инвестиционната програма за общински проекти по приложение № 3 към чл. 107 на ЗДБРБ за 2024 г.“

IV. Позиция на Министерството на финансите

Министерството на финансите с предвидените с проекта на ЗДБРБ за 2025 г. финансови параметри по бюджетите на общините продължава усилията, насочени към укрепване на техните възможности за устойчиво и балансирано развитие.

Размерите на основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и бюджетите на общините са определени в съответствие с основните макроикономически допускания на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025 - 2028 г. и възможностите на държавния бюджет, както за осигуряване на делегираните от държавата дейности, така и на трансферите за местните дейности през 2025 г.

В проекта на ЗДБРБ за 2025 г. са предвидени **основни бюджетни взаимоотношения между общините и централния бюджет** в общ размер 8 870,6 млн. лв., в т.ч.:

- обща субсидия за държавни дейности – 7 907,6 млн. лв., с ръст от 979,7 млн. лв. спрямо ЗДБРБ за 2024 г.;
- обща изравнителна субсидия – 460,0 млн. лв., ръст от 50,0 млн. лв. спрямо ЗДБРБ за 2024 г.;
- трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общинските пътища – 49,0 млн. лв., с ръст от 0,8 млн. лв. спрямо ЗДБРБ за 2024 г.;
- целева субсидия за капиталови разходи – 454,0 млн. лв., с ръст от 27,7 млн. лв. спрямо ЗДБРБ за 2024 г.

Допълнително в бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и бюджетите на общините в проекта на ЗДБРБ за 2025 г. като трансфер за други целеви разходи за местни дейности са предвидени 60,0 млн. лв. за достигане на минималната работна заплата за 2025 г. в местните дейности на общините.

Предвидени са разходи за общините за 2025 г. в размер на 11 892,0 млн. лв., които като относителен дял достигат 5,5% спрямо БВП, а спрямо общата структура на разходите по КФП – 12,3%.

Разходите за местни дейности през 2025 г. са в размер на 3 861,9 млн. лв. и представляват 32,5% от общите разходи на общините.

Предвидените за 2025 г. разходи за делегираните от държавата дейности са в размер на 8 030,1 млн. лв., като са увеличени спрямо 2024 г. с 959,2 млн. лв., с което са осигурява ръста на МРЗ от 933 лв. на 1 077 лв., увеличение на възнагражденията на педагогическите специалисти за достигане на средна работна заплата не по-малко от 125 на сто от средната работна заплата за страната за 2024 г. и увеличение с 10% на средствата за останалия персонал.

За делегирани от държавата дейности са предвидени:

- **Общинска администрация** – 726,5 млн. лв., ръст от 145,3 млн. лв., с което се осигурява ръста на възнагражденията на всички наети с ръста на МРЗ (с 15%)

- **Отбрана и сигурност** – 87,3 млн. лв., ръст от 10,8 млн. лв., като увеличението на разходите за персонал е с ръста на МРЗ.

- **Образование** – 5 378,9 млн. лв., ръст от 584,9 млн. лв., като е осигурено продължаване на политиката за увеличение на възнагражденията на педагогическите специалисти за достигане на средна работна заплата не по-малко от 125 на сто от средната работна заплата за страната за 2024 г. и ръста на МРЗ за непедагогическия персонал.

- **Здравеопазване** – 383,7 млн. лв., ръст от 35,9 млн. лв., като е осигурен ръст на разходите за персонала, нает на МРЗ, във връзка с ръста на МРЗ и 10 % за останалия персонал.

- **Социално осигуряване, подпомагане и грижи** – 1 051,7 млн. лв., ръст от 149,0 млн. лв. като увеличението на разходите за персонал е с ръста на МРЗ.

- **Култура, почивно дело и физкултура** – 275,8 млн. лв., ръст от 53,4 млн. лв., (от които 18,3 млн. лв. за устойчивост на политиката по чл.1, ал.5 от закона за 2024 г.), като е осигурен ръст на разходите за персонал, нает на МРЗ, във връзка с ръста на МРЗ и 10 % за останалия персонал.

- **Икономически дейности и услуги (ферибот Белослав)** – 3,8 млн. лв., ръст от 0,4 млн. лв. като увеличението на разходите за персонал е с ръста на МРЗ.

Предвидени са средства за изпълнение и през 2025 г. на Инвестиционната програма за общински проекти.

Запазена е възможността за трансформиране на целевата субсидия за капиталови разходи в трансфер за други целеви разходи на общината за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа и на сгради,

публична общинска собственост по ред и условия, определени с постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2025 г.

Използваните показатели при прилагането на механизмите за разпределение по общини на изравнителната субсидия, целевата субсидия за капиталови разходи и трансфера за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища са на база данни на НСИ към 31 декември 2023 г. за брой население, брой населени места, вкл. тези без население и с население до 10 души и населени места с кодове 6, 7 и 8 по ЕКАТТЕ, а за дължината на общинските пътища - по данни на Министерството на регионалното развитие и благоустройството към месец октомври 2024 г.

Промените в стойностите на използваните в механизмите показатели водят до съответните промени в размерите на трансферите по общини за 2025 г. спрямо 2024 г.

ЗА МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ЛЮДМИЛА ПЕТКОВА
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ЗА НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В Р БЪЛГАРИЯ

ДАНИЕЛ ПАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА НСОРБ
КМЕТ НА ОБЩИНА
ВЕЛИКО ТЪРНОВО

11 декември 2024 г., София